

Вікторія Дельрос
студентка групи ФКСм-11
Західноукраїнський національний університет
Науковий керівник:
Андрій Чорненко
старший викладач
кафедри фізичної реабілітації і спорту
Західноукраїнського національного університету

ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДИЧНІ ЗАСОБИ РУХОВОГО ТЕСТУВАННЯ ЮНИХ ВОЛЕЙБОЛІСТІВ

Актуальність даного питання зумовлена потребою удосконалення системи спортивної підготовки юних волейболістів у зв'язку зі змінами у державно-управлінських, структурних, матеріально-технічних, економічних умовах роботи, необхідністю виховання в дітей здорового способу життя, одним з найголовніших чинників якого мають бути повсякденні заняття фізичними вправами.

Поряд з фізичним розвитком і спортивним вдосконаленням необхідно виховувати людину сучасного суспільства. Весь процес спортивної підготовки має сприяти патріотичному вихованню, формуванню старанного ставлення до навчання і праці. На різних етапах спортивної підготовки волейболістів питома вага навчання і тренування змінюється. У підготовчих і підліткових групах переважає навчання, пов'язане з формуванням багатьох рухових умінь і навичок. Головну увагу варто зосереджувати на оволодінні основними знаннями, уміннями і навичками, без яких неможлива успішна спортивна підготовка. Створюється основа, на якій у майбутньому стане можливим досягнення спортивної майстерності.

Волейбол займає значне місце в нашій країні. Він включений у навчальні програми фізичного виховання у загальноосвітніх школах, ПТУ, технікумах та закладах вищої освіти. Популярність волейболу робить його одним із засобів усестороннього фізичного розвитку та активного відпочинку населення. Волейбол має важливе значення у фізичному вихованні дітей та підлітків.

Сучасний волейбол ставить високі вимоги до функціональної підготовки та функціональної діяльності організму. Тривалість

зустрічі кваліфікованих волейболістів нерідко триває 2-2,5 години. Підраховано, що за цей час волейболісти виконують більш ніж 200-300 рухових дій, із яких не менш 70% виконуються у стрибку та падінні.

Більшість ігрових прийомів так чи інакше пов'язано з максимальним проявом витривалості, швидкості, сили, координаційних здібностей та інших фізичних якостей. Велика рухова активність спортсменів на майданчику обмеженого розміру створює значне фізичне навантаження до найвищих меж: частота серцевих скорочень у волейболістів в процесі гри досягає 180-200 уд./хв., а втрати ваги доходять до 3 кг і більше.

При відборі для занять волейболом необхідно враховувати й антропометричні та морфологічні особливості дитячого організму. Адже середній зріст гравців у порівнянні з минулими роками збільшився на 15-20 сантиметрів тому на даний час стала особливо актуальною проблема залежності рухових можливостей організму спортсмена від його антропометричних показників [4]. Як відомо в дитячому та юнацькому віці між ними існує зворотній зв'язок, тобто чим вище у дитини зріст, тим складніше йому виконати фізичні вправи. Тому учням акселератам, з великим зростом необхідно приділяти більше уваги з акцентом на недостатнє формування тих чи інших рухових умінь та навичок.

Основними критеріями відбору дітей до складу групи з волейболу, є антропометричні особливості організму (зріст та порівняно невелика маса тіла, довжина кінцівок, пропорційність між довжиною тулуба і довжиною нижніх кінцівок), а також рівень прояву їх рухових здібностей.

Аналіз спеціальної літератури, узагальнення передового досвіду практичної роботи провідних спеціалістів дають змогу зробити припущення про те, що використання програм рухового тестування [2] в процесі спортивного відбору юних волейболістів 10-12 років, дасть змогу більш ефективніше вирішувати завдання які спрямовані на усунення недоліків їх фізичної підготовленості.

Для дослідження рівня фізичної підготовленості юних волейболістів 10-12 років на етапі попередньої базової підготовки потрібно виконати наступні завдання [3]:

1. Вивчити особливості розвитку рухових якостей юних волейболістів в результаті оперативного, етапного та підсумкового контролю.

2. Визначити загальний рівень фізичної підготовленості юних волейболістів на етапі попередньої базової підготовки.

3. Дати практичні рекомендації для удосконалення рухових якостей юних волейболістів.

Перелік використаних джерел

1. Бойчук Р. І. Взаємозв'язок показників координаційних здібностей та рівня технічної підготовленості юних волейболісток 10–12 років. [Електронний ресурс]. *Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура*. 2010. Вип. 11. С. 97-102.
2. Сергієнко Л. П. Тестування рухових здібностей школярів : навч. посіб. К.: Олімпійська література, 2001. 439 с.
3. Шевченко О. О. Зміни показників швидкісної та швидкісно-силової підготовленості у волейболістів 12-13 років. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2016. №2. С. 132-135.
4. Юркевич Т. Ф. Вікові зміни швидкісно-силової підготовленості юних волейболістів 10-13 років на етапі початкового навчання. *Слобожанський наук.-спорт. вісн.* 2007. №11. С. 54-57.

Віталій Марченко

студент групи ФКСм-11

Західноукраїнський національний університет

Науковий керівник:

Роман Гах

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри фізичної реабілітації і спорту

Західноукраїнського національного університету

СТРУКТУРА СУЧАСНОЇ ПІДГОТОВКИ ФУТБОЛЬНИХ АРБІТРІВ

На сьогоднішній день футбол розвивається зі збільшенням рухової активності футболістів, яка працює у тісному взаємозв'язку з тактичною командною грою.